

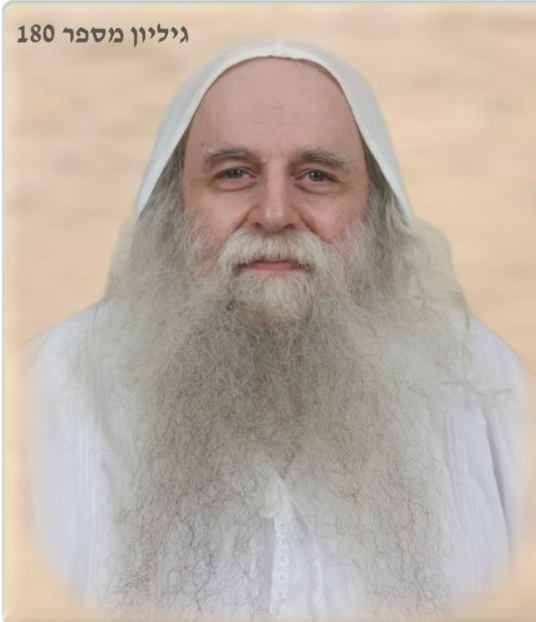

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת ויגש תשפ"ד

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת ויגש תשפ"ד – הסתלקות השכינה, גלות ושעבוד

מנסיים אותו, ואם באמת הוא עומד בניסיון – אז הוא תיקן כראוי.

זהו. אז הדבר הזה נלמד טוב מאד מאד מאד, הענין של מדה כנגד מדה, בספר הקדוש 'תנא דב' אליהו'. בהרבה מאד פרקים הוא מדגיש את הענין הזה. הרבה פעמים – את זה אני אומר, שהרבה פעמים בא הבן אדם ומתלונן למה מגיע לו דבר כזה, והוא לא עשה שום דבר, הוא היה בסדר – אבל הוא עשה משהו, הוא שכת, או בגלגול זה או בגלגול אחר. ופתאום הוא מקבל איזה עונש או איזה נסיון קשה, והוא לא מבין למה.

אז בשמים ה' יתברך, ובית דין של מעלה – לא שוכח שום דבר, כי ה' אוהב צדקה ומשפט והכל במשפט. אז כדאי לנו לזכור את זה תמיד, את הענין של מדה כנגד מדה, ואפילו, או גם בהידור יותר – אצל הצדיקים הגדולים, כמו אברהם יצחק ויעקב, ובמקרה זה גם יוסף הצדיק: כל מה שקרה לו, אשת פוטיפרע, כל הפרשה הזו, וגם זה שבסוף הלך לבית האסורים – כל מה שעבר עליו זה בגלל הדברים שעשה קודם, כשהיה בארץ ישראל, שאף על פי שהתכוון לטובה, בכל זאת נענש, מדה כנגד מדה. תמיד אפשר לחפש ולראות מדה כנגד מדה, בסיעתא דשמיא. זה הנושא הראשון.

ועכשיו על ענין הסתלקות השכינה מיעקב אבינו וחזרת השראת השכינה אצל יעקב אבינו: יש דרגות בהשראת השכינה. יש דרגות בהתגלות. יש דרגות בצדיקים. יש סוגים שונים של צדיקים. יעקב אבינו היה מרכבה לתפארת, למדת האמת, הקו האמצעי. אברהם אבינו – לחסד, יצחק אבינו – לגבורה.

אז מובן שהדבר הזה הוא לא במקרה. זה לא קשור לבחירה של הבן אדם. זה קשור לתפקיד שלו. ודוד המלך היה מרכבה לימלכות, לכן הוא המלך שצריך להיות מלך. שאול לא היה מרכבה למלכות, אז לא היה מתאים שיהיה מלך באמת לטווח ארוך. זה היה רק זמני, רק מפני עם

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת ויגש תשפ"ד, ובשם ה' נעשה ונצליח. יש הרבה נושאים, מה שנשפיק, בעזרת ה'.

הנושא הראשון הוא שה' מנהל את העולם מדה כנגד מדה. וזה דבר צודק, וזה דבר קשה ומפחיד, כי בן אדם עושה משהו – הוא שוכח מזה, הוא מוציא את עצמו זכאי, ובהמשך הוא מקבל איזה עונש, הוא לא מבין למה הוא מקבל את העונש הזה – וזו מדה כנגד מדה, על פי הכלל "במדה שאדם מודד, בה מודדין לו".

אז יש לנו פה שלוש תופעות שרציתי לדבר עליהן בפרשה: א. הסתלקות השכינה מיעקב אבינו וחזרת השראת השכינה על יעקב אבינו. ב. הירידה לגלות, גלות מצרים. ג. השעבוד בגלות.

יעקב אבינו עשרים ושתים שנה ישב באבל על יוסף הצדיק, שהוא בכלל לא מת. הוא לא היה יכול להתנחם. הרי יש גזירה שהמת משתכח מן הלב אחרי אחד עשר חודש, ואצלו לא השתכח מהלב כי הוא לא מת, אבל הוא הצטער כאילו הוא מת. אז ידוע מחז"ל שזה מפני שהוא התמהמה אצל לבן הארמי ולא קיים מצות כיבוד אב ואם כראוי במשך אותן השנים – מדה כנגד מדה.

יהודה, שהיה אמור לעצור את מכירת יוסף ולהציל את יוסף, להחזיר אותו ליעקב אבינו – עכשיו הוא צריך לגשת ולמסור את עצמו לעבד, כדי שכביכול השליט המושל במצרים לא ישעבד את בנימין. אז גם בתיקון, לא רק בעונש, גם בתיקון יש מדה כנגד מדה: איפה שאדם פוגם הוא צריך לתקן.

לתקן, זה אומר גם לעמוד בניסיון – אם פעם הוא גנב לדוגמא, אז עכשיו מעמידים אותו בניסיון של גניבה והוא לא גונב. זה נקרא שהוא מתקן. הוא עושה תשובה, הוא מצטער, הוא מתודה בפני ה', הוא מבקש סליחה, והוא לא מוכן יותר לחזור על אותה עבירה. זו תשובה שלמה. אז

ישראל – שעם ישראל ביקש מלך לפני הזמן, ולכן היה צריך להביא את שאול. וזה השם שלו, שאול, כמו לשאול משהו, כן? השאלה של דבר.

אז בענין של השראת השכינה: כמובן אצל יעקב אבינו היא בודאי היתה בדרגה גבוהה מאד, וכשהוא היה בצער השכינה הסתלקה ממנו – אולי גם מפני שכשהם מכרו את יוסף הם השביעו את השכינה שלא תגלה, אז אם היתה בו השגה בדרגה של מישהו שיש לו השראת השכינה – אז אולי הוא היה יודע שיש שבר במצרים עוד אז, ולא היה מתקיים כל המהלך הזה וכל העונש שהיה צריך לעבור פה בעולם הזה עשרים ושתים שנה.

הדברים עמוקים. ואם מתעמקים בהם, זה פלא פלאים. "הַפֶּן־בָּהּ וְהַפֶּן־בָּהּ, דְּכִלְאָ בָּהּ", הכל יש בתורה, כל הסודות, רק צריך להתעמק ולזכות בזה, להתבונן, להתפלל, להתבטל, לרצות להבין לשם שמים – ואז ה' פותח פתח. "בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכין אותו". אם בן אדם רוצה להבין את הסודות לשם שמים, כדי שיתקדש שמו יתברך ויראו שיש דין ויש דיין והכל אמת והכל מדויק ואין טעויות – אז עושים אותו צינור גם לענין הזה.

וכמה בן אדם צריך להזהר כשהוא השיג איזו שהיא מדרגה, שהיא לא תסתלק ממנו על ידי איזו טעות! אי אפשר לתאר את היסורים שעבר יעקב אבינו בהסתלקות השכינה ממנו. הוא חשב שאולי הוא איבד את העולם הזה ואת העולם הבא, ושבאשמתו כל האסון של יוסף.

ועם ישראל לא יכול לעמוד בהרחבה מדי וגם לא בצמצום מדי, "לא ברוב טובה ולא ברוב פורענות". כן? ככה היה אצל חוני המעגל, שהגשם היה צריך להיות מתאים לכלים – יותר מדי גשם זה לא טוב, פחות מדי גשם זה לא טוב.

אז ככה תמיד צריך שהגילויים, השראת השכינה, רוח הקודש, הנבואה, גילוי אליהו – כל אלה יהיו מותאמים לכלי, שלא תהיה שבירת הכלים. והסתר פנים והסתר כפול, זה בטח לא טוב, זה בטח העונש.

עיקר העונש של כל הבריאה הזו זה שה' מסתתר – ואז הבן אדם מתגאה, וחושב שהוא מנהל את העולם, הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה. ואז הוא גדל בעוולות והבלים וחטאים, ה' ישמור, ממציא לו כל מיני חוקים משלו. למה? – בגלל ההסתר פנים. כשיש גילוי פנים הכל ברור.

אז יעקב אבינו סבל סבל נורא – מהדרגה שהוא היה בה להסתלקות השכינה ממנו. ועכשיו היה צריך את סרח בת אשר, שהיא תגיד לו את זה באיזה שיר ככה, כבדרך אגב, שעוד יוסף חי, כדי שלא תסתלק נשמתו מרוב אושר, מרוב שמחה. וגם ככה כשהבנים באו ואמרו לו, כך מובא בפרשה, הוא לא האמין להם, הכחשה. הכחשה, זה אחד ממנגוני ההגנה הנפשיים של האדם, שהוא מתעלם.

אומרים לו איזה משהו, איזו בשורה טובה או לא טובה – הוא לא יכול להכיל את זה, הוא לא מבין איך הוא יתמודד עם זה, אז הוא אומר 'לא, זה לא נכון', לא יכול לעמוד בזה. מעניין מאד.

אז הסתלקות השכינה והשראת השכינה: מיד כשבאה השראת השכינה – יש שבר במצרים. זו ההשגה מעל הטבע. דבר עמוק מאד מני ים שאי אפשר לקלוט! זה הפשט,

שהוא ראה שיש, במלים פשוטות, שיש אוכל במצרים ואפשר לבוא לשם לשבור אוכל. זו השגה ראשונה. עדיין הוא לא הבין שהבן שלו אחראי על האוכל שמה, אחראי על הכל – התחלה.

תמיד הגילוי הוא בהדרגתיות. גם כשה' יתברך מתגלה למשה רבינו הוא מתגלה אליו, מדבר אליו, בקול של עמרם אביו. וגם אצל הנביא, שמואל הנביא, הוא מתגלה אליו בקולו של עלי. כל זה למה? תארו לכם שפתאום ה' מתחיל לדבר עם בן אדם – אז בן אדם יכול להשתגע, יכול להנוק.

אז תמיד ההתגלות בשלבים. לכן היו בתי ספר לנבואה, ללמד את התלמידים לאט לאט לכוון את מה שצריך, לאבחן, האם מה שיש הוא גילוי אמתי או לא, או מעורבב עם הסטרא אחרא רחמנא לצלן. עד שבן אדם הופך להיות נביא או בעל רוח הקודש באופן, נקרא לזה 'מקצועי'... באופן מוסמך, באופן ברור, אמתי – לוקח זמן, וגם מנסים אותו כל הזמן בכל מיני נסיונות.

ו"כי נפלת, קמתי" – כמו שצריך למנוע את הנפילה, גם צריך לדעת לקום מהנפילה. שאול המלך לא ידע לקום מהנפילה, דוד המלך ידע לקום מהנפילה – הבדל מהותי. כן. אז זה הענין של השראת השכינה אחרי שהיתה הסתלקות השכינה.

דבר שני, הירידה לגלות: עם ישראל מקומו בארץ ישראל. התפקיד שלנו, "ממלכת כהנים וגוי קדוש", זה בארץ ישראל, כל שבט ושבט במקום שלו. ועבודת המקדש – בירושלים. "מפני חטאינו גלינו מארצנו".

אם בן אדם היתה בו קצת רגישות רוחנית במדה כזו שהוא יודע לחוש קדושה – ברגע שהיה יוצא מירושלים לכיוון השפלה היה מרגיש ירידה בקדושה, ברגע שהיה נכנס למשל לצפת היה מרגיש עליה בקדושה. ברגע שבן אדם עוזב את הארץ – הוא היה צריך להזדעזע מהסתלקות הקדושה, מהסתלקות ההרגשה של קרבת האלקים.

אנשים היום לא מזדעזעים כל כך מכלום. ויש בזה הרבה סודות למה בן אדם אחד מרגיש את הקדושה ולמה בן אדם אחר לא מרגיש את הקדושה, לא מרגיש הבדל – אם הוא אוכל כשר או לא, אם הוא שומר טהרה או לא, אם הוא שומר שבת או לא, אם הוא יוצא מהארץ או לא, הוא לא רואה הבדל רוחני בין יהודי לבין שאינו יהודי. כל הדברים האלה – הם נובעים מפגמים, מכל מיני עבירות שאדם עושה, שהוא לא שומר.

אם בן אדם לא שומר – הנפש – רוח – נשמה – חיה – יחידה שלו נפגעים, האורות מסתלקים, הוא בחושך – אז הוא לא מבחין בין קודש לחול, בין אור לחושך וכן הלאה. אם זו נשמה גדולה מאד מאד ונניח הוא נולד תינוק שנשבה, בכל זאת הוא מרגיש הבדל בין יהודי לאינו יהודי, בין ארץ ישראל לבין חוץ לארץ. הוא מרגיש בגלל שזו נשמה גבוהה מאד מאד מאד מאד. אבל מי שיש לו נשמה משורש פחות גבוה, אז הוא כבר בן אדם יותר פשוט, הוא כבר לא מרגיש. אם יזכה ויחזור בתשובה, הוא יתחיל להרגיש עוד פעם, כמובן.

אז יעקב אבינו נחרד מהענין הזה שהוא צריך לרדת למצרים, למרות שזו גזירה שנגזרה עוד בזמן אברהם

אבינו – עד שה' היה צריך להתגלות אליו ולהגיד לו שלא יירא לרדת למצרים. למה יעקב אבינו פחד לרדת למצרים? – שני דברים: א. הסתלקות מארץ ישראל לחוץ לארץ, ב. זו לא רק הסתלקות, אלא זו "עֲרִיַת הָאָרֶץ", זו מצרים, ארץ טמאה מאד, עם כל הכישופים וכל הדברים הכי קשים שם במצרים. ועוד: שהשעבוד היה באופק.

אפשר לרדת לחוץ לארץ, לצאת לחוץ לארץ, ולחזור, בלי שעבוד, נניח, בן אדם נוסע לאיזו מצוה, הוא צריך לנסוע לחו"ל לאיזה ענין שמותר לפי ההלכה. היום מקלים בזה יותר מדי – טוב, כי לא מרגישים את ההבדל. בן אדם צריך להזדעזע מלחשוב על לעזוב את הארץ לחוץ לארץ אפילו לשניה. אבל אנשים לא מזדעזעים.

אז נניח בן אדם נוסע לעשות איזו שהיא מצוה חשובה, מותרת, והוא חוזר, אז אין שעבוד – אבל כל זמן שהוא בחוץ לארץ, ככה מביא גם היחסד לאברהם, הרב אזולאי הקדוש זי"ע, אז זו לא אותה הנשמה, זו לא אותה דרגה, זה לא אותו שפע, זו לא אותה קדושה. אם הוא נשאר שמה – מחליפים לו לגמרי את הנשמה. אז יש ממה לפחד מבחינה רוחנית.

טוב, אז זה הענין של לצאת מהארץ לחוץ לארץ. ויש גם ענין של להקבר בארץ לעומת להקבר בחו"ל: אמרו חכמים, מתי ארץ ישראל קמים תחילה. זו מעלה של ארץ ישראל בתחית המתים. אז זו מעלה, אבל זו לא רק המעלה הזו. יש גם יותר שמירה, יותר קדושה, שער השמים פה בארץ ישראל וכן הלאה.

ויש את השעבוד, שעבוד מלכויות, רבותי. גם היום יש שעבוד מלכויות לכל עם ישראל. גם עם זה שיש לנו מדינה, מדינת ישראל, שזה חידוש מאז חורבן בית שני, ואלה שלבים לקראת הגאולה השלמה, קיבוץ גלויות וכן הלאה, חזרה בתשובה – אז עדיין יש שעבוד מלכויות. זאת אומרת, עם ישראל לא יכול לעשות מה שהוא רוצה, הוא לא יכול לקיים את כל המצוות שבתורה, מה שנצטוה, הוא תלוי כלכלית, מדינית, צבאית, מכל מיני בחינות באומות העולם ובמעצמות וכו'. מה שקובע בעולם, זה לא התורה – לכאורה, כן? באופן גלוי – אלא החוק הבינלאומי, למשל.

אז כל זה, זה בגלל עוונותינו, "עד כי יבא שילה", שזה המשיח – ואז העולם יעלה במדרגה בהנהגה הקדושה, והכל ילך בגלוי על פי התורה, כל העולמות, הכל יהיה על פי התורה, ותהיה השראת השכינה עוד פעם, וכולנו נזכה בעזרת ה' להיות נביאים, נביאי אמת. פלא פלאים. פלאים.

אז השעבוד, זה דבר קשה וחמור מאד. כל בן אדם צריך להזהר ולבדוק בחייו שהוא לא משועבד למשהו: משועבד לתאוות שלו, משועבד לבוס שלו, משועבד ליצר הרע שלו, או ליצר הרע של מישהו אחר... כי אנחנו בניס למקום, אנחנו עבדי ה', לא עבדים לעבדים.

אז זה דבר חשוב מאד – לשמור על העצמאות של האדם, על הבחירה החפשית ועל האחריות האישית, בכל זמן ובכל ענין. זה מהיסודות המקודשים של הבריאה. ה' ברא את כל העולם הזה בשביל הבחירה החפשית, כי בעולם המלאכים אין בחירה חפשית כל כך. פה יש בחירה חפשית ממש. לכן יש אחריות ויש שכר ועונש. כל אחד אחראי על מה שהוא עושה ועל מה שהוא לא עושה. הוא לא יכול להאשים אחרים. צריך להאשים את עצמו אם הוא עשה טעויות או לא עשה מה שצריך.

אז למשל אם בן אדם משועבד לסמים או לאלכוהול או למחשב או להימורים – זה שעבוד. אז איך הוא בדיוק עובד את ה'? מבינים? אז צריך לשאוף באופן פרטי להיות בן חורין לעבודתו יתברך, עם דעה צלולה, עם כל הקומה של האדם, לעבוד את ה' כראוי, "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך".

ויש את השעבוד הקשה, שעבוד מצרים, שאנחנו מזכירים אותו כל יום בתפילה, שזה שעבוד של כלל עם ישראל. שבעים נפש ירדו למצרים, ושמה נתהוונו לעם ועברנו שם מה שעברנו – וה' יתברך גאל אותנו משם. וזו דוגמה שמשמשת לנו כדי שנוכל קצת לשער מה זו הגאולה השלמה, גאולה ממות, גאולה מהיצר הרע הפרטי והכללי ומשעבוד מלכויות, כשנהיה באמת בני חורין בגאולה השלמה, שתבוא בעזרת ה' במהרה ברחמים.

וכולנו צריכים להתחזק לעבוד את ה' בזמנים הלא פשוטים שאנחנו עוברים. אין שום אומה שעוברת מה שעם ישראל עובר, בכל הדורות וגם בדור הזה. ואין רגע של מנוחה ושל שלווה, למרות שעם ישראל הוא עם מופלא ועם טוב ועם שתורם לאנושות יותר מכל עם אחר בכל הדורות ובכל התחומים. אבל מפני עוונותינו אנחנו סובלים, אז צריכים לעשות תשובה שלמה, תשובה לשם שמים, תשובת כל העולמות כולם, תשובה – תשוב ה"א – במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק באמונה מעל טעם ודעת!

להדבק באבא שבשמים! וכל טוב סלה.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

כ"ק האדמו"ר
מרחלין שליט"א:

**אם אפשר להגיד בכל יום
את כל חמשה עשר פרקי
"שיר המעלות" שבתהלים,
פרקים ק"כ – קל"ד
ולבקש להעלות את
השכינה ואת המשיח.
וה' יתברך יעזור וירחם!**

מתוך נפשי - מלחמה
www.rachlin.org.il

להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלוו 1.

**"דרך עץ החיים" היא הדרך שמחדש כ"ק
האדמו"ר מרחלין שליט"א, והיא מעניקה לך את
כל הידיעות הנחוצות להפוך להיות צדיק ולעבוד
את ה' יתברך
לשם שמים על פי פרד"ס התורה הקדושה.**

**הפִּיץ אותה לזיכוי הרבים
"ומלאה הארץ דעה את ה'!"**

מתוך נפשי – ההתעמקות, השטחיות וההשלכות שלהן

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
ח' טבת תשפ"ד

לעילוי נשמות הנופלים • לרפואת הפצועים • להחזרת החטופים • לשמירה על החיילים.

- א. מי שדן את הזולת לכף חובה – מעורר את מדת הדין בשמים, וסופו שיפגע ממנה, ר"ל!
- ב. האם הגעת כבר למעלה של לשנוא את הרכילות? או שאתה נהנה ממנה?
- ג. דע לך, האדם נענש לא רק על העבירה שעשה, אלא גם על ההנאה שנהנה בזמן העבירה – והאדם מקבל שכר על המצוה ושכר נוסף על כך שעשה את המצוה בשמחה ובטוב לבב.
- ד. אינך מפחד להוציא שם רע?!
- ה. לפעמים אדם מתנהג בצורה מרגיזה, לא מתוך רצון להרגיז, אלא מפני מוגבלותו הנפשית ובעיותיו האישיות. אז אל תכעס עליו – הוא אנוס.
- ו. בדוק: האם זה שמטיף לך על אמונה ובטחון עומד במדרגה שהוא מטיף לה? אם אינו עומד בה – היזהר מהשפעתו.
- ז. עצה יכולה להציל, ויכולה ח"ו להרוג – אתה מודע לכך?
- ח. בלי תיקון הברית – אין תיקון הדעת. בלי תיקון הדעת, כיצד תתן עצה נכונה?!
- ט. בלי יראת שמים – אין עצה נכונה.
- י. כל השפעה הנכנסת לנפשך – מולידה קומה שלמה! אתה מודע לכך?
- יא. אתה חש את קרבת ה' כל הזמן?
- יב. כאשר אתה הולך לצדיק, אתה מקשיב, או משמיע את עצמך?
- יג. לפעמים אדם צועק כי כואב לו או שהוא נתון במצוקה, ולא מתוך כעס ועצבנות.
- יד. בדוק את מלכודות יצר הרע הפרטי והכללי – גם לטווח הארוך, כי הוא אינו מתכנן את מתקפותיו לטווח הקצר בלבד. בדוק מה הוא רוצה שיקרה בסוף.
- טו. כאשר אתה שמח בהישג – בדוק מיד מה היצר מתכנן בהמשך.
- טז. הדור נמצא בחיצוניות של החיצוניות – אך הוא בדרך להשיג את הפנימיות של הפנימיות! וזה עולה בקשיים ובכאבים, כמו בלידה. אלו הם חבלי משיח.
- יז. שִׂמְחָה מאד מכל הישג גשמי או רוחני! עד לב השמים! גם מכוס תה. והוֹדָה לה' ית' על כל שפע גשמי או רוחני שהוא משפיע עליך.
- יח. בלי להתעמק – לא מתקדמים. בלי להתעמק החיים עוברים כמעט סתם! בלי להתעמק אין תיקון. בלי להתעמק לא משיגים שום השגה אמיתית. בלי להתעמק – האדם מפספס את כל ההזדמנויות שה' ית' נותן לו, בכל תחום!
- יט. התעמקות דורשת מאמץ ובידור שאינו פוסק לרגע.
- כ. שטחיות וקלות ראש הולכים ביחד. שטחיות וטמטום הלב והמוח הולכים יחד. שטחיות ותאוות הולכים יחד. שטחיות ולשון הרע הולכים יחד. שטחיות וכפירה הולכים יחד!
- כא. יש להתעמק בדרך פרד"ס התורה, מתוך ענוה, מתוך יראת שמים ובזהירות, ועל מנת לעשות לו נחת רוח לה' ית' – הִפְךָ חטא עץ הדעת טוב ורע!

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בדרך עץ החיים!

לחיים! לחיים! לחיים! להתחזק בעבודתו ית'!